

Сънародник

Брой
Číslo 1

Krajan

Януари-Март
Január - Marec 2020

Evo Danchev photographer

- Вечер на съвременната българска поезия с Мария Силвестър
- „Мистерията на българските гласове“ с празничен концерт в Словашкото национално радио
- 140 години София – столица на България
- Večer modernej bulharskej poézie s Mariou Silvester
- Mystérium bulharských hlasov so sviatočným koncertom v Slovenskom Rozhlase
- 140 rokov Sofie - hlavného mesta Bulharska

СКЪПИ ЧИТАТЕЛИ,

Освен с полезна и интересна информация списание „Сънародник“ през последните години се отличава и с нов дизайн. Стремим се да оформяме списанието в духа на една тема през цялата година – представихме фолклорни носии от различни краища на България и информация за тях, картини на Владимир Димитров – Майстора и любопитни факти за България. През 2018 г., когато отбелязахме 170 г. от рождението на Христо Ботев и 145 г. от смъртта на Апостола, избрахме темата да е български възрожденци и тяхното дело. Миналата година ви показахме част от картините на талантивия Кеазим Исинов и прекрасни места от България и Словакия. Същата година успяхме да видим творбите му на живо, показани в изложба в зала „Дворана“, Братислава. За тази година сме избрали нещо въодушевяващо и съвременно – творби на един, според мен, от най-добрите ни фотографи – Иво Данчев с творчески псевдоним Evo Danchev. Забележителният проект на Иво, част от който ще имате възможност да видите в тазгодишните четири броя на списанието, ще ни разкрие красотите и тайните на Родопите и живота там.

Иво завършва педагогика на изобразителното изкуство в Софийския университет, а фотографията е негово хоби. След всяко свое пътуване се връща с куп снимки, част от които изпраща за участие в различни конкурси. Така след време талантът му е забелязан от екипа на списание National Geographic. Предлагат му да работи за българското издание, а след няколко години Иво става негов артистичен директор. Днес продължава да изпраща снимки за списанието, но вече работи на свободна практика. Щастливи сме, че Иво ни оказва честта и ни позволи да публикуваме неговите снимки в списание „Сънародник“.

Надяваме се, че ще имаме възможност да организираме и изложба в Братислава, където ще можете да видите красивите му и вълнуващи фотографии. Стискайте палци проектът да се осъществи!

За тези от вас, които искат да разберат повече за творчеството на Иво Данчев, публикуваме връзки към профилите му в социалните медии:

<http://evodanchev.com/>
<https://www.facebook.com/evodanchev/>
<https://instagram.com/evodanchev?igshid=n35x15g9mtim>

Автор: БКС

VÁŽENÍ ČITATELIA,

okrem užitočných a zaujímavých informácií má časopis Kraján v posledných rokoch aj nový dizajn. Počas celého roka sa snažíme vydania formovať v duchu určitej témy- predstavili sme vám kroje z rôznych častí Bulharska a informácie o nich, maľby majstra Vladimíra Dimitrova, zaujímavé fakty o Bulharsku. V roku 2018, keď sme oslávili 170 rokov od narodenia Christa Boteva a 145 rokov od smrti „apoštola“ Vasila Levského, sme vybrali tému o osobnostiach bulharského obrodzenia a ich diela. Minulý rok sme vám ukázali niektoré obrazy talentovaného Keazima Isinova a krásne miesta z Bulharska a Slovenska. V tom istom roku sme mali možnosť vidieť diela Isinova naživo na výstave v Dvorane, v Bratislave.

Pre tento rok sme vybrali niečo inšpirujúce a moderné - diela podľa nás jedného z našich najlepších fotografov Iva Dančeva, s umeleckým pseudonymom Evo Dančev. Pozoruhodný projekt Iva, časť ktorého budete mať možnosť vidieť v tohtoročných štyroch číslach časopisu, vás prevedie krásami a tajomstvami pohoria Rodopy a ich života.

Ivo vyštudoval pedagogiku výtvarných umení na Sofijskej univerzite a jeho hobby je fotografia. Po každej ceste sa vracia s veľkým množstvom fotografií a niektoré z nich posielal do rôznych súťaží. Časom si jeho talent všimol tím časopisu National Geographic. Dostal ponuku pracovať pre bulharské vydanie a po niekoľkých rokoch sa Ivo stal jeho umeleckým riaditeľom. Dnes pokračuje v posielaní fotografií do časopisu, ale už pracuje ako nezávislý pracovník. Sme radi, že nás Ivo poctil a dovolil nám zverejniť jeho fotografie v časopise Kraján.

Dúfame, že budeme mať možnosť zorganizovať výstavu v Bratislave a pozriete si viac jeho krásnych a vzrušujúcich fotografií. Držte palce, aby sa projekt uskutočnil!

Pre tých z vás, ktorí chcú vidieť viac z práce Iva Dančeva, zverejňujeme aj odkazy na jeho profily v sociálnych médiách:

<http://evodanchev.com/>
<https://www.facebook.com/evodanchev/>
<https://instagram.com/evodanchev?igshid=n35x15g9mtim>

Autor: BSU

ВЕЧЕР НА СЪВРЕМЕННАТА БЪЛГАРСКА ПОЕЗИЯ В БРАТИСЛАВА

На 12.12.2019 г., броени дни преди Коледа, Българският културен съюз в Братислава ни изненада с интересно и различно от всички останали културно събитие. В бар-кафе „Монстр“ в квартал „Петържалка“ на словашката столица се състоя вечер на съвременната българска поезия, в която взеха участие поетите Иван Христов, Димана Иванова и Петър Чухов. Събитието се отличаваше от други подобни прояви с музикалния съпровод. Поетите Иван Христов и Петър Чухов са и музиканти и ни зарадваха с парчета в модерен етно рок. Поезията на авторите от своя страна зазвуча още по-внушително в артистичната интерпретация на актрисата Мария Силвестър.

Председателката на БКС в Братислава – г-жа Деница Секуличка – откри вечерта и поздрави всички присъстващи и членове и приятели на Съюза, между които бяха словашки журналисти, представители на БСУ „Христо Ботев“ в Братислава и дори на испаноговорещата общност. Обстановката беше неформална и приятна – публиката беше почерпена с коледен пунш и закуски.

Мария Силвестър представи накратко всеки един от поетите на публиката. Двама от тях имат и стихосбирки, издадени в Словакия – Иван Христов и Димана Иванова. Въздействащият прочит на актрисата накара и стари, и млади слушатели да изживеят дълбоките чувства, изпитвали и самите поети, пишейки творбите си – радост, но и болка, скръб; философски размисли и вълнения. Съпреживявахме заедно с поетите и актрисата. Една от водещите теми, която обединяваше поезията на тримата, беше любовта. И докато Димана Иванова и Петър Чухов се заиграваха с еротиката и дори препращаха открито към секса, Иван Христов ни потопи в чувството на изтънчената романтика със

VEČER MODERNEJ BULHARSKEJ POÉZIE V BRATISLAVE

Dňa 12. decembra 2019, tesne pred Vianocami, nás Bulharský kultúrny zväz v Bratislave prekvapil zaujímavým večerom, odlišným od všetkých ostatných kultúrnych udalostí. „Večer modernej bulharskej poézie“ sa konal v Monster Bar v hlavnom meste Slovenska, za účasti básnikov Ivana Hristova, Dimany Ivanovej a Petara Čuchova. To, čo túto udalosť spravilo jedinečnou, bol hudobný sprievod. Básnici Ivan Hristov a Petar Čukhov sú taktiež aj hudobníci a potešili nás skladbami moderného etno-rocku. V umeleckej interpretácii herečky Márie Sylvesterovej znela poézia autorov ešte pôsobivejšie.

Večer odštartovala predsedníčka BKZ v Bratislave – pani Denica Sekulička, ktorá pozdravila všetkých prítomných členov a priateľov zväzu, medzi inými aj predstaviteľov BSOU „Christo Botev“ v Bratislave, slovenských novinárov a dokonca aj predstaviteľom španielskej komunity. Atmosféra bola neformálna a príjemná, divákovi bol poskytnutý vianočný punč a bulharské pochúťky.

Maria Sylvester stručne predstavila každého

z básnikov. Dvaja z nich majú vydané básnické zbierky na Slovensku – Ivan Hristov a Dimana Ivanova. Pôsobivé čítanie herečky prinútilo starých aj mladých poslucháčov precítiť hlboké pocity zažívané samotnými básnikmi počas tvorby svojich diel – radosť, ale aj bolesť, smútok; filozofická reflexia a vzrušenie. Súcitili sme s básnikmi a s herečkou. Jednou z hlavných tém, ktorá zjednotila poéziu troch autorov, bola láska, ale zatiaľ čo Dimana Ivanova a Peter Čukhov sa zahrávali s erotikou a dokonca sa otvorene odvolávali na sex, Ivan Hristov nás ponoril do pocitu sofistikovanej romantiky svojou najnovšou zbierkou „Slovník lásky“.

Kládli sa otázky autorom, veľa očividne nadšených ľudí sa zapojilo do diskusie. Pani Emília Hrušíkova, doyen bulharskej komunity na Slovensku, prečítala

своята последна стихосбирка „Любовен речник“.

Последваха въпроси към авторите и видимо развълнувани, много хора от публиката се включиха в дискусията. Госпожа Емилия Хрушикова, доайен на българската общност в Словакия, прочете свои стихотворения, в които прозираше чувството за носталгия към родната земя.

Накрая поетите и актрисата се снимаха с публиката. На събитието присъстваха журналисти от предаването за културните малцинства в Словакия на словашката телевизия RTVS, които интервюираха поетите. Имахме възможност да си

купим техни стихосбирки, като поетесата Димана Иванова беше стартирала благотворителна кампания и обяви, че ще вложи средствата от продадените си книги за транспортирането до България на тленните останки на поета Николай Атанасов, починал през лятото на 2019 г. в САЩ. Аз лично се чувствам изключително щастлива и обогатена след тази прекрасна вечер, организирана от БКС и Деница Секуличка. Радвам се, че участвах и в благотворителната кампания и че получих автограф от поетите. Вярвам, че преживяването беше впечатляващо за всички и че ще имаме и други такива събития за в бъдеще в Братислава.

Автор: **Маргарита Кирова**

svoje básne, v ktorých bolo cítiť nostalgiu za svojou rodnou zemou.

Nakoniec sa básnici a herečka ofotili s publikom. Podujatia sa zúčastnili novinári Slovenskej televízie RTVS z vysielania pre menšinové kultúrne skupiny na území Slovenska a natočili s básnikmi interview. Mali sme možnosť kúpiť si knihy a básnička Dimana Ivanová, ktorá odštartovala charitatívnu kampaň, oznámila, že bude investovať peniaze z predaja svojich kníh na pomoc pri preprave pozostatkov básnika Nikolaja Atanasova,

ktorý zomrel v lete 2019 v USA, do Bulharska.

Osobne sa cítim sa veľmi šťastná a obohatená po tomto nádhernom večeri, ktorý usporiadali BKZ a Denica Sekulička. Som rada, že som sa zúčastnila aj na charitatívnej kampani a že som získala autogramy básnikov. Verím, že táto skúsenosť bola pre všetkých pôsobivá a že v budúcnosti sa v Bratislave uskutočnia ďalšie podobné podujatia.

Autor: **Margarita Kirová**

МУЛТИКУЛТУРЕН ПРОЕКТ „ПЪТИЩАТА НА ПРИЯТЕЛСТВОТО - 2019“, ЧЕТВЪРТА ГОДИШНИНА

Проектът „Пътищата на приятелството“ е фокусиран върху межкултурния диалог и взаимното разбиране между децата от различни националности в предучилищна възраст,

живеещи в Братислава. Основната идея на проекта е сближаването на етническите групи и запознаването с културните традиции на всички участници в проекта. Проектът беше реализиран с участието на деца от четири детски градини: словашката детска градина на ул. „Литевска“ №1 в „Петржалка“, от немската детска градина на „Палисади“, от унгарската детска градина „Овода“ на ул. „29-ти август“ и от българската детска градина „Христо Ботев“ в Братислава. Автор и организатор на проекта е Гражданското сдружение „Приятели на българското училище“.

Преди 4 години се роди тази идея – първа такава в областта на мултикултурното обучение в детските градини. Авторът си постави за цел създаването на мероприятия, които под формата на творчески

MULTIKULTÚRNY PROJEKT CESTY PRIATEĽSTVA 2019 - IV. ROČNÍK

Projekt Cesty priateľstva je zameraný na interkultúrny dialóg a vzájomné porozumenie medzi deťmi predškolského veku rôzneho národnostného pôvodu žijúcich v Bratislave. Hlavnou myšlienkou projektu je zblížovanie medzi

národnostnými skupinami a spoznávanie kultúrnych tradícií všetkých účastníkov projektu. Realizoval sa za účasti detí zo 4 materských škôl: zo slovenskej materskej školy na Lietavskej ul. č.1 v Petržalke, z nemeckej materskej školy na Palisádach, z maďarskej materskej školy Óvoda na ulici 29. augusta a z bulharskej materskej školy Christa Boteva v Bratislave. Autorom a organizátorom projektu je Občianske združenie priateľov Bulharskej školy.

Pred 4 rokmi, keď sa zrodila táto myšlienka, a bola to taká prvotina vo svete materských škôl v rámci multikultúrnej výchovy, bolo cieľom autora projektu vytvoriť aktivity vo forme workshopov a tvorivých dielní na jednotlivých materských školách, ktoré by oboznámili deti s inými kultúrami, ich tradíciami a dávali by zmysel s možnosťou dlhodobejšej spolupráce.

работилници в отделните детски градини да запознаят децата с други култури и традиции, като по този начин се осигури възможност за дългосрочно сътрудничество. През 2019 г. проектът беше реализиран за четвърти пореден път и така се създаде една традиция.

Проектът беше разделен на творчески работилници, които се проведоха в отделните детски градини, и финална презентация с културно представяне на децата пред широка публика в Дома на културата „Зркадлови хай“ в „Петржалка“. По време на творческите работилници децата се запознаха с традициите, народните обичаи и празниците на отделните народи. Първият уъркшоп се проведе в унгарската детска градина, където децата отпразнуваха празника Туриц, научиха се на различни унгарски народни игри и песни, направиха си венци от божури и кончета от дърво и хартия. Вторият уъркшоп се проведе в помещението на българската детска градина „Христо Ботев“ и децата се запознаха с празника, посветен на св. св. Кирил и Методий. Играха се различни игри с букви от

кирилицата, изработиха се национални знамена и гривни с имена на български. Третата работилница се проведе в немската детска градина, където се отбеляза есенният празник с немски обичаи. Децата се научиха на музикални и танцови игри, свързани с есенния празник и заедно създадоха красива мандала от есенни плодове. Четвъртият уъркшоп се проведе в словашката детска градина, където децата се запознаха с адвентските обичаи, изпекоха се меденки и се изработиха коледни свещници. Всички срещи и творчески работилници протекоха във весела атмосфера, а децата научиха, че не е важно на какъв език говорим, а как се отнасяме един към друг. На финалната презентация на проекта всички деца от отделните детски градини се срещнаха на голямата сцена и представиха интересна културна програма пред гости от дипломатическия и обществен живот, пред родителите си и пред широката общественост. На презентацията беше показан документален

V roku 2019 sme zrealizovali už 4 ročník. Projekt už teda má svoju tradíciu.

Projekt bol rozdelený na tvorivé dielne, ktoré sa konali na jednotlivých materských školách a na záverečnú prezentáciu s kultúrnym vystúpením detí pre širokú verejnosť v DK Zrkadlový háj v Petržalke. Počas tvorivých workshopov sa deti oboznamovali s tradíciami, ľudovými zvykmi a sviatkami jednotlivých národností. 1. workshop sa konal na Maďarskej škôlke, kde deti slávil sviatok Turíc. Naučili sa rôzne maďarské

ľudové hry a piesne, vyrábali si pivonkové čelenky a papierovo-drevené koníky. 2. workshop sa konal na pôde bulharskej materskej školy Christa Boteva a deti sa oboznámili so sviatkom Cyrila a Metoda. Hrali sa rôzne hry s azbukou a písmenkami - буквами, vyrábali štátne vlajky a náramky s menami v bulharskej azbuke. 3. workshop sa konal na nemeckej materskej škole, kde sa oslavoval sviatok Jesene s nemeckým zvykmi.

Deti sa naučili hudobno - pohybové hry spojené so sviatkom jesene a spoločne vytvorili z plodov jesene nádhernú mandalu. 4. workshop sa konal na slovenskej škôlke a tam sa deti oboznámili s adventnými zvykmi, piekli medovníčky a vyrábali vianočné svietniky. Na všetkých stretnutiach a tvorivých dielnach vládla veselá atmosféra, deti si odniesli poznanie, že nie je dôležité akým jazykom rozprávame, ale ako sa k sebe správame. Na záverečnej prezentácii projektu sa na jednom veľkom pódiu stretli všetky deti z jednotlivých materských škôl a vystúpili s nápaditým kultúrnym programom pred zrakmi ľudí z diplomatického, spoločenského, verejného života, pred svojimi rodičmi

филм, свързан с реализацията на проекта. Проектът имаше голям положителен отзвук сред педагогическата общност, сред родителите, но и сред представителите на споменатите публични институции. С четвъртата си годишнина проектът започва да пише история.

Автор: **магистър Мариана Капраликова**
директор на българската детска градина
„Христо Ботев“ в Братислава

ПРИЗНАНИЕ ЗА ПРОФ. Д-Р МАРИЯ ДОБРИКОВА

На 12 февруари т. г. посланик Йорданка Чобанова тържествено връчи отличие от Министерството на образованието и науката на Република България на проф. д-р Мария Добрикова – известен в научните среди българист и ръководител на Катедра „Славянски филологии“ във Философския факултет на Университета „Коменски“. Проф. Добрикова получи отличието – Грамота от министър Красимир Вълчев за принос в развитието и популяризирането на българистиката в Словашката република и почетен плакет на МОН, само два месеца след като президентът на Словашката република Зузана Чапутова официално назначи 26 нови университетски професори, защитили титлите си през 2019 г., сред които и Мария Добрикова.

През целия си дългогодишен трудов стаж в Катедрата по славянски филологии Мария Добрикова не допуска да спада интересът към изучаването на нашия език, като поддържа и жив интереса към България като страна. Един от любимите часове на студентите от Философския факултет е този по български реалии, воден от проф. Добрикова, където те се запознават с нашите традиции и фолклор, културни паметници и национална кухня, природа и забележителности.

Източник: **Посолството на Република България в Словакия**

a širokou verejnosťou. Na prezentácii sa odpremietal dokumentárny film z realizácie projektu. Projekt ma veľký pozitívny ohlas v pedagogickej obci, medzi rodičmi ale aj predstaviteľmi spomínaných verejných inštitúcií. Svojím štvrtým ročníkom začal písať históriu.

Автор: **Mgr. Marianna Kapralíková**
riaditeľka Bulharskej materskej školy
„Christa Boteva“ v Bratislave

UDELENIE TITULU PROFESOR DR. MÁRII DOBRIKOVEJ

Dňa 12. februára tohto roku veľvyslankyňa Yordanka Chobanova oficiálne odovzdala Prof. PhDr. Márii Dobríkovej, CSc cenu Ministerstva školstva a vedy Bulharskej republiky.

Prof. Mária Dobríková je známa medzi bulharskými vedcami, odborníčkou bulharistiky, vedúca Katedry slovanskej filológie na Filozofickej fakulte na bratislavskej Univerzite Komenského. Prof. Dobríková získala čestné uznanie - Osvedčenie ministra Krasimira Valčeva za jej prínos k rozvoju a šíreniu bulharských štúdií v Slovenskej republike, ako aj čestnú plaketu Ministerstva školstva a vedy, iba dva mesiace po tom, čo prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová oficiálne vymenovala 26 nových univerzitných profesorov, ktorí obhájili svoje tituly v roku 2019 - medzi nimi aj Mária Dobríková.

Počas dlhoročných skúseností na Katedre slavistiky, kde je Mária Dobríková vedúcou, neúnavne pracovala na tom, aby záujem o štúdium bulharského jazyka nepoklesol, pričom udržiavala medzi slavistami horlivý záujem o Bulharsko ako krajinu. Jedným z najobľúbenejších predmetov študentov slavistiky mnohých generácií boli a sú hodiny, venované bulharským reáliám

pod vedením prof. Dobríkovej, počas ktorých sa zoznamujú s našou frazeológiou, folklórom, tradíciami, kuchyňou, špecifikami.

Zdroj: **Bulharské veľvyslanectvo na Slovensku**

„МИСТЕРИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ГЛАСОВЕ“ С ПРАЗНИЧЕН КОНЦЕРТ В СЛОВАШКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО

Чрез музиката, като форма на изкуство, лесно може да усетим различни емоции, тя бързо достига до нас. Богатството и дълбочината на българския фолклор са въздействали на не един, докоснал се до него. През вековете музиката и фолклорът пренасят и съхраняват българската душевност и идентичност. Народното творчество е запазено в своята автентичност, но е било и обогатявано, и развивано

през годините. Много творци са подвластни на своето време, което ги вдъхновява да експериментират, развиват и създават нови музикални форми, стилове, композиции. Това неизменно допринася за разнообразието от ритми в живота ни, прави го по-шарен и често ни кара да се замислим или просто да почувстваме себе си и заобикалящата ни среда.

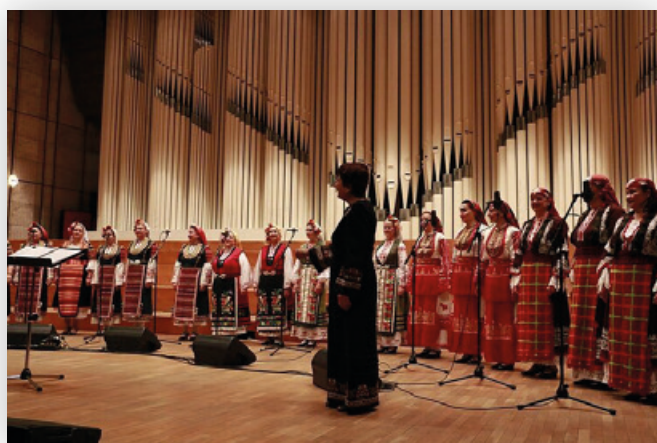
Внушителен и интересен е съвместният проект BooCheeMish на композитора Петър Дундаков с българския хор „Мистерията на българските гласове“ и Лиза Джерард (австралийска изпълнителка от Dead Can Dance, работила също и

BOOCHEEMISH, MYSTÉRIUM BULHARSKÝCH HLASOV SO SVIATOČNÝM KONCERTOM V SLOVENSKOM ROZHLESE

Prostredníctvom hudby ako umeleckej formy, môžeme ľahko pocítiť rôzne emócie, pretože sa k nám rýchlo dostávajú. Bohatstvo a hĺbka bulharského folklóru ovplyvnili nejedného človeka, ktorý sa ho dotkol. V priebehu storočí hudba a folklór šírili a udržiavali bulharského ducha a identitu. Ľudové umenie sa nielen zachovalo vo svojej autentickejši, ale v priebehu rokov sa aj obohacovalo a rozvíjalo. Veľa umelcov je pod vplyvom svojej doby, ktorá ich inšpiruje a povzbudzuje k experimentovaniu, vývoju a tvorbe nových hudobných foriem, štýlov a skladieb. To neustále prispieva k rozmanitosti rytmov v našich životoch, robí ich farebnejšími a často nás núti rozmyšľať alebo len precítiť samého seba a svoje prostredie.

Spoločný projekt BooCheeMish skladateľa Petra Dundakova, bulharského zboru „Mystérium bulharských hlasov“ a Lizy Gerard (austrálska interpretka Dead Can Dance, ktorá spolupracovala s Hansom Zimmerom) je pôsobivý a zaujímavý. Projekt BooCheeMish bol pripravený a vyvinutý v priebehu 3 rokov a predstavuje modernú interpretáciu tradičných bulharských

с Ханс Цимер). Проектът BooCheeMish е подготвян и развиван около 3 години и представлява модерна интерпретация на традиционни български хорови песни в комбинация с модерни джаз, соло и дъбстеп елементи. Изключително силно е присъствието на бийтбокса в лицето на SkilleR. Бийтбокс техниката на СкиллеР, както и музикалният съпровод с

зборовých piesní v kombinácii s modernými jazzovými, sólovými a dubstep prvkami. Prítomnosť beatboxu v prevedení SkilleRa je vynimočná. Beatbox technika interpreta SkilleRa, ako aj hra na bicích (Dimitar Semov), gadulke (Christina Beleva), gitare (Petar Milanov), kavale (Kostadin Genchev) dodávajú ľudovým melódiám a súboru Mystérium bulharských hlasov

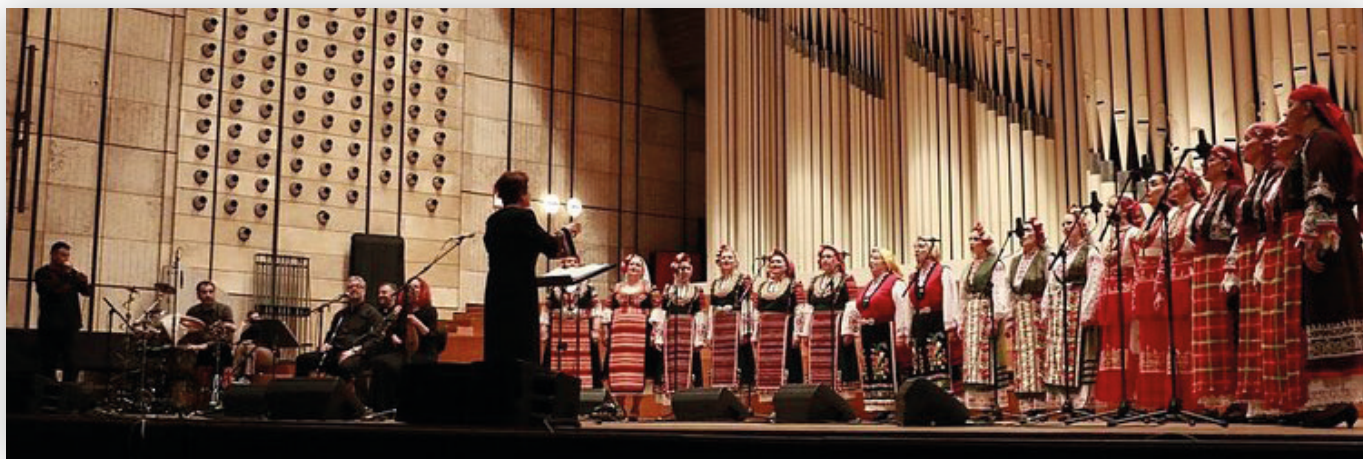

перкусии (Димитър Семов), гъдулка (Христина Белева), китара (Петър Миланов), кавал (Костадин Генчев) придават съвременно звучене на народните мелодии и на хора „Мистерията на българските гласове“. Тази палитра от гласове, инструменти и музикални похвати създава дълбочина, динамика и атмосфера на композициите. В тях има непрестанно развитие, кулминация и поддържат интереса на

moderné znenie. Paleta hlasov, nástrojov a hudobných zručností dodáva skladbám hĺbku, dynamiku a atmosféru. Je cítiť neustály vývoj, kulmináciu a záujem poslucháča.

Koncert súboru Mystérium bulharských hlasov pod vedením dirigentky Dory Christovej predstavil časť albumu Boocheemish. Prvýkrát na verejnosti zazneli dve nové skladby z ich repertoáru. Udalosť sa

слушателя.

Концертът на „Мистерията на българските гласове“ с диригент Дора Христова представи част от албума „Бучимиш“. За първи път пред публика бяха изпълнени и две съвсем нови композиции от репертоара им. Събитието се проведе по случай националния празник на Република България – Третимарт, и по проект на Българския културен съюз с финансовата подкрепа на Фонда за подкрепа на културата на малцинствата в Словакия. Концертът се състоя в Словашкото национално радио, където залата предлага подходящи акустични условия.

Широката реклама на събитието по регионалните и националните ефирни станции беше предизвикала силен интерес от страна на местната словашка аудитория. Залата и публиката бяха ограничени до 560 души. Въпреки това, в съгласие между участниците и РТВС, запис от концерта може да бъде излъчван от РТВС през следващите 3 години и така да бъде достъпен за всички. Събитието беше уважено от редица представители на дипломатическия корпус в Словашката република. Нейно Превъзходителство г-жа Йорданка Чобанова, посланик на Република България в Словакия, изнесе приветствена реч на български и словашки език. Обръщение към публиката направи и Деница Секуличка, председател на БКС.

Артистите бяха посрещнати с бурни аплодисменти. Музиката и представянето бяха внушителни и за нас, и за тази част от публиката, която за пръв път се среща с българския фолклор. Вярваме, че музиката на „Мистерията на българските гласове“ е докоснала нашите сърца и души, обогатила е познанията ни и ни е направила още по-добри. Концертът беше грандиозен и за нас беше чест да сме част от събитието.

Организатор: **Българският културен съюз**
Партньори: **Посолството на Република България в Словашката република, RTVS, Българският културен институт, БСУ „Христо Ботев“ в Братислава.**

Автор: **Ева Христова**

uskutočnila pri príležitosti štátneho sviatku Bulharskej republiky- 3. marca, v rámci projektu BKZ (Bulharský kultúrny zväz) a s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry menšín na Slovensku. Koncert sa konal v Slovenskom národnom rozhlase, ktorý ponúkol sálu s vhodnými akustickými podmienkami.

Reklama na podujatie v regionálnych a národných

staniciach vzbudila silný záujem aj miestnych, slovenských divákov. Sála mala obmedzenú kapacitu-560 divákov. Ale napriek tomu, so súhlasom účastníkov, záznam koncertu môže byť vysielaný prostredníctvom RTVS v priebehu nasledujúcich 3 rokov, a bude teda ďalej prístupný. Podujatia sa zúčastnil diplomatický korpus Veľvyslanectva Bulharskej republiky v Slovenskej republike. Veľvyslankyňa Yordanka Čobanova ako aj Denica Sekulička, organizátorka podujatia a predsedníčka BKZ, mali uvítací príhovor v bulharskom a slovenskom jazyku.

Umelci boli privítaní búrlivým potleskom. Hudba a prezentácia boli pôsobivé nielen pre nás ale aj pre tú časť publika, ktorá sa prvýkrát stretla s bulharským folklórom. Hudba Mystéria bulharských hlasov sa dotkla našich srdc a duší, obohatila naše vedomosti a spravila z nás lepších ľudí. Koncert bol veľkolepý a sme poctení, že sme mohli byť súčasťou tejto udalosti.

Organizátor: **Bulharský kultúrny zväz**
Partneri: **Bulharské veľvyslanectvo na Slovensku, RTVS, Bulharský kultúrny inštitút, BSU Hristo Botev Bratislava**

Autor: **Eva Christova**

ПРЕВОДАЧЕСКИ СВОЕВОЛИЯ

Риторичен въпрос е този, чийто отговор ни е добре известен, но понякога се изкушавам да отговарям и на такива въпроси, получава се твърде литературно. И сега ще се опитам да отговоря на въпроса защо гугъл преводач никога няма да може да замести човека преводач. Ясна е работата – на компютърния алгоритъм му е заложена база данни от думи на единия език и техните съответствия в другия. Неговата високоинтелигентна дейност се състои в заместването на думи. Чиста математика. Обаче човешката душа не се състои от нули и единици, тя не може да бъде дигитализирана. Поради тази проста причина човешкият превод на художествена литература никога няма да може да стане професия за работи.

За разлика от шофирането на камион или сервирането на напитки в ресторанта примерно. Едно от най-разпространените клишета за преводача на романи и стихотворения е, че той става съавтор на оригиналния автор. И поради тази причина не може да бъде човек, лишен от чувство за литературата. Ако е техническа личност, нека превежда правни и технически текстове. За да преведеш обаче творческата мисъл на един писател или поет, самият ти трябва да си писател и поет. Ако те е страх да изразиш някоя авторова мисъл по оригинален начин, като в същото време не променяш авторския замисъл, по-добре не се захващай, ще се получи буквален превод. Не съм изследвал теорията на превода, но съм убеден като филолог, че има поне две виждания по въпроса за свободата на превода – че трябва да се придържахме към авторския оригинал дума по дума, независимо от особеностите на езика, или че можем да си позволим свободата да не следваме изречението толкова стриктно, стига да постигнем в превода си оригиналната авторова мисъл, същността на неговата идея.

Нагледал съм се на преводачески безумия в книгите. Привърженик съм на идеята, че в моя български език, на който превеждам, изречението трябва да звучи естествено. За да бъде такава, то често трябва да се промени, защото синтаксисът на различните езици е различен, словоредът е различен, манталитетът на народите е различен. И тук е истинското майсторство – преводачът да съчетае препредаването на оригиналните особености и светогледа на народа, от който идва литературата, като в същото време го направи достатъчно естествено звучащо на своя роден език. Човек без живо чувство за езика не може да се справи. Донякъде такава се изгражда с четене на много литература. От друга страна, си е талант, който или го имаш, или го нямаш.

PREKLADOVÉ SVOJVOĽNOSTI

Rétorická otázka je taká, ktorej odpoveď je nám dobre známa, ale niekedy som v pokušení odpovedať na takéto otázky, vyzerá to potom príliš literárne. A teraz sa pokúsim odpovedať na otázku, prečo Google Translator nikdy nebude schopný nahradiť ľudského prekladateľa. Je to jasné – počítačový algoritmus má databázu slov v jednom jazyku a ich korešpondenciu v druhom. Jeho vysoko inteligentná činnosť spočíva v nahradení slov. Čistá matematika. Ľudská duša však nepozostáva z núl a jednotiek, nemôže byť digitalizovaná. Z tohto jednoduchého dôvodu sa ľudský preklad umeleckých diel nikdy nebude môcť stať robotickou profesiou. Na rozdiel od jazdy autom alebo podávania nápojov v reštaurácii.

Jedným z najrozšírenejších klíš o prekladateľovi románov a básní je to, že v procese prekladu sa stáva spoluautorom. A preto prekladateľom nemôže byť človek zbavený zmyslu pre literatúru. Ak ide o technicky založenú osobu, nechajte ho prekladať právne a technické texty. Aby ste však mohli preložiť tvorivú myšlienku spisovateľa alebo básnika, musíte byť sami spisovateľom a básnikom. Ak sa bojíš vyjadriť autorove myšlienky originálnym spôsobom a zároveň nezmeníš autorovu myšlienku, radšej sa toho nechytaj, lebo to bude doslovný preklad. Neštudoval som teóriu prekladu, ale ako filológ som presvedčený, že k otázke prekladu existujú aspoň dva názory – že sa musíme držať autorovho originálu a prekladať slovo za slovom, bez ohľadu na jazyk, alebo, že si môžeme dovoliť slobodu nerešpektovať vetu tak prísne, pokiaľ v našom preklade dosiahneme pôvodnú myšlienku autora, podstatu jeho idey.

V knihách som sa už napozeral na prekladové šialenstvo. Podporujem myšlienku, že v mojom bulharskom jazyku, do ktorého prekladám, by mala veta znieť prirodzene. Aby to tak bolo, musí sa veta často meniť, pretože syntax v rôznych jazykoch je odlišná, poradie slov je odlišné, mentalita národov je odlišná. A tu je skutočné majstrovstvo – prekladateľ musí vedieť kombinovať preklad popisu pôvodných črt a svetonázoru ľudí, od ktorých pochádza literatúra a snahu spraviť ten popis dostatočne prirodzeným v rodnom jazyku. Človek, ktorý nemá živý zmysel pre jazyk to nezvládne. Do istej miery je to budované čítaním množstva literatúry. Na druhej strane je to talent, ktorý buď máte, alebo nemáte.

Počas mojich niekoľkých stretnutí so slovenskými autormi, ktorých prekladám (Pavol Rankov a Marek Vadas), som si uvedomil, že sú to umelci, ktorí nemajú žiadne pochybnosti o tom, ako by mal znieť ich preklad do bulharčiny. Mal by znieť prirodzene. Musí byť čitateľný. Pri čítaní by nemali byť žiadne prekážky doslovného prekladu. A veľmi nezodpovedne vám uvediem niekoľko príkladov z mojich najnovších prekladov príbehov Mareka Vadasa, ktorý pochádza z

В малкото ми срещи със словашките автори, които превеждам – Павол Ранков и Марек Вадас – разбрах, че са творци, които нямат никакви скрупули по въпроса как да звучи техният превод на български език. Трябва да звучи естествено. Трябва да бъде четивен. Не бива да има спънки в четенето поради буквализиране. И най-безотговорно сега ще ви приведа няколко примера от последните ми преводи на разкази от Марек Вадас, който е от Кошице, но много често е живял в Африка за дълги периоди от време и разказите му са африкански по характер. Сборникът „Лечителят“ излезе в мой превод на български, а сега предстои издаването на „Лош квартал“. Само за да си представите с какъв човек си имате работа – Вадас успява да се сближи толкова с краля на едно камерунско племе, че е назначен за негов съветник. Оказана му е тази висока чест. И във всеки негов текст диша живата Африка.

„Камък ми падна от сърцето, вече знаех накъде да вървя. В този момент хич не ми дойде на акъла, че бях срещнал таласъм.“ – две преведени изречения. А оригиналът на Вадас е: „Odlahlo mi, že konečne viem, kam íšť. V tej chvíli mi ani na um mi nezišlo, že som stretol bludičku.“ Първо, позволих си вместо по-неутралното „олекна ми“ да използвам фразеологизъм и веднага ще ви кажа защо така избрах – разказвачът е младеж, който често използва разговорен стил. За него фразеологизмите са нещо естествено в други случаи, не е нещо нетипично. Но и нали съм съавтор, предпочитам да звучи така на български. Предполагам, че повечето преводачи ще изберат по-простия вариант с „олекна ми“. На мен обаче повече ми допада този. Звучи ми по-интригуващо и в същото време не променя авторската идея. И това също обяснява следващия мой избор да преведа с „не ми дойде на акъла“ вместо с „не ми дойде на ум“. Думата „акъл“ е поразговорната, по-експресивната.

И стигаме до последния избор – „bludička“ е нещо като скитница, ако допуснем грешката преводът да е буквален. Глаголът blúdiť се превежда като скитам се. В чешката уикипедия се обяснява, че „блудичката“ е митично свръхестествено същество, което се среща във фолклора и се проявява като блуждаеща светлина над блатата или в гората, в народните представи тази светлина е душата на мъртъв човек. Реших да го преведа като „таласъм“, макар тази дума да не изразява съвсем точно оригиналната. Понеже става дума за жена, бих приел да се преведе и като „самодива“. Обаче в думата „таласъм“ присъстват и плашещите нюанси, каквито внушения създава авторовият оригинал – главата на това създание е била обърната назад, а тялото напред.

Едно е да преведеш договор за покупко-продажба или инструктаж за употреба на електроуред. Съвсем, ама съвсем друго е да преведеш художествен текст. В тази втора дейност

Košíc, ale veľmi často žije dlhšiu dobu v Afrike a jeho príbehy sú afrického charakteru. Zbierka „Liečiteľ“ bola zverejnená v mojom preklade do bulharčiny a teraz sa bude vydávať aj „Zlá štvrť“. Len aby ste mali predstavu s akou osobou máte dočinenie - Vadas sa dokázal natoľko zbližiť s kráľom jedného kamerunského kmeňa, že je vymenovaný za jeho poradcu. Získal takúto veľkú česť. A v každom z jeho textov dýcha živá Afrika.

„Камък ми падна от сърцето, вече знаех накъде да вървя. В този момент хич не ми дойде на акъла, че бях срещнал таласъм“ – две преведени изречения. A originál Vadasa je: „Odlahlo mi, že konečne viem, kam íšť. V tej chvíli mi ani na um nezišlo, že som stretol bludičku“. Dovolil som si použiť namiesto neutrálnejšieho „odľahlo mi“ frazeologizmus a hneď poviem prečo- osoba, rozprávajúca príbeh je chlapec, ktorý často používa konverzačný štýl. Frazeológia je pre neho v niektorých prípadoch prirodzená, nie je to nič atypické. Ale som tiež aj spoluautorom a chcel som, aby to tak znelo v bulharčine. Predpokladám, že väčšina prekladateľov vyberie jednoduchšiu verziu „odľahlo mi“. Avšak mne sa to tak páči viac. Znie mi to zaujímavejšie a zároveň nemení autorovu myšlienku. A to tiež vysvetľuje moju ďalšiu voľbu prekladu s textom „hich ne mi doйде на акъла“ namiesto „mi ani na um nezišlo“. Je hovorovejšie, výraznejšie. A dostávame sa k poslednej voľbe - „bludička“ je niečo ako „скитница“, ak urobíme chybu, že preklad bude doslovný. Sloveso blúdiť sa prekladá ako „скитам се“. Česká Wikipedia vysvetľuje, že bludička je mýtická nadprirodzená bytosť, ktorá sa vyskytuje vo folklóre a prejavuje sa ako blúdiace svetlo cez močiare alebo v lese, vo folklóre je toto svetlo dušou mŕtveho človeka. Rozhodol som sa preložiť to ako „таласъм“, hoci toto slovo presne nevyjadruje originál. Keďže je to žena, súhlasil by som s prekladom „самодива“. Avšak v slove „таласъм“ existujú aj desivé nuansy, ako to naznačuje aj autorov originál- hlava tohto stvorenia bola otočená dozadu a telo vpred.

Jedna vec je preložiť kúpnu zmluvu alebo návod na použitie elektrického spotrebiča. Úplne iným je preklad umeleckého textu. V tejto druhej aktivite pre mňa spočíva veľká výzva, ktorá udržuje moju lásku k cudziemu ale zároveň blízkeму slovenskému jazyku.

Autor: **Nikolaj Fenersky**

140 ROKOV SOFIE - HLAVNÉHO MESTA BULHARSKA

Bulharský kultúrny inštitút v Bratislave spolu s Regionálnym historickým múzeom v Sofii predstavili výstavu „Tvornivé vplyvy Viedne v architektúre Sofie od konca 19. do začiatku 20. storočia“. Téma bola zvlášť zaujímavá pre obyvateľov Bratislavy, ktorí dobre poznajú kreatívneho génia

за мен се крие голямото предизвикателство, което поддържа любовта ми към чуждия и мой словашки език.

Автор: Николай Фенерски

140 ГОДИНИ СОФИЯ - СТОЛИЦА НА БЪЛГАРИЯ

Българският културен институт в Братислава съвместно с Регионалния исторически музей в София представи изложбата „Творчески влияния на Виена в архитектурата на София от края на XIX и началото на XX век“. Темата бе особено любопитна за братиславчани, които добре познават творческия гений на виенските архитекти, инженери, скулптори, майстори в художествената обработка на метала за нуждите на европейските градове. Нещо повече, много от тези знайни и незнайни майстори са местни хора от словашките и чешките земи, пътували из цяла Европа и по протежението на река Дунав, която ни свързва. Такава личност например е Виктор Румпелмайер, родом от Пресбург, днешна Братислава, преустроил турския конак в центъра на София в Княжеския дворец на Александър Батенберг. Негово дело също е изграждането на двореца „Евксиновград“.

Изложбата, освен най-значимите постижения на австрийските и чешките архитекти в София, показва творчеството и на техните български колеги, които са завършили в чужбина в края на XIX и началото на XX в. Авторите са представени с кратки биографични данни и портрети, а техните творби – с текстове, екстериорни и интериорни фотографии. Техният подбор е направен от авторите на изложбата от Регионалния исторически музей – София, като скъпи гости на БКИ – Братислава бяха инж. Борис Чилев, зам.-директор на Регионалния

исторически музей – София, арх. София Лостова, г-н Панайот Панов – реставратор и Танче Петрова – фотограф. Експозицията включва още документи и фотографии от Агенция „Държавни архиви“, лични

viedenských architektov, inžinierov, sochárov a majstrov v oblasti umeleckého spracovania kovov pre potreby európskych miest. Navyše mnohí z týchto známych i neznámych majstrov sú miestni obyvatelia slovenských a českých krajín, ktorí cestovali po celej Európe a pozdĺž rieky Dunaj, ktorá nás spája. Takýmto človekom je napríklad Viktor Rumpelmeier, rodák z Bratislavy, vtedajšieho Pressburgu, ktorý premenil turecký konak v centre Sofie na kniežací palác Alexandra Battenberga. Jeho prácou je tiež výstavba Evksinovgradského paláca.

Výstava predstavuje okrem najvýznamnejších úspechov rakúskych a českých architektov v Sofii aj prácu ich bulharských kolegov, ktorí ukončili štúdium v zahraničí koncom devätnásteho a začiatkom dvadsiateho storočia. Autori sú predstavení stručnými biografickými údajmi a portrétmi a ich diela textami, fotografiami z exteriéru i interiéru. Vybrali ich autori výstavy z Regionálneho historického múzea v Sofii. Milými hosťami BKI Bratislava bol Ing. Boris Čilev, zástupca riaditeľa Regionálneho historického múzea v Sofii, arch. Sofia Lostová, pán Panayot Panov - reštaurátor a Tanče Petrova - fotografka. Súčasťou expozície sú aj dokumenty a fotografie

Štátnej archívnej agentúry, osobné archívy dedičov architektov, autentické kresby budov Ústredného minerálneho kúpeľa a Sofijskej centrálnej synagógy. Tieto krásne budovy dodávajú európsky vzhľad

архиви на наследниците на архитектите, автентични чертежи на сградите на Централната минерална баня и Софийската централна синагога. Тези красиви сгради придават европейския облик на новата българска столица и се превръщат в знакови при разпознаването на нейната индивидуалност, тъй като представляват стилистичен синтез между европейските стилове и местната средновековна традиция. Така възникват специфични образци на неовизантийския стил, българския необарок, българския сецесион. Трагична е загубата на $\frac{1}{4}$ от безценния сграден фонд на София по време на бомбардировките през Втората световна война. Младата българска столица обаче винаги намира сили да се изправи на крака след всяка историческа превратност. Това проследява пълнометражният документален филм „105 МИНУТИ СОФИЯ“, който беше прожектиран пред препълнената зала с правостоящи след откриването на изложбата. Той отразява всички исторически етапи, през които София е преминала, за да добие съвременния си вид. Филмът разказва за открития в археологията, достижения в архитектурата и градоустройството, в науката и изкуствата. Представени са най-ярките обществено-политически събития и факти, ролята на личностите и хората, населявали града в продължение на 8000 години. Особено впечатляващи са дигиталните анимации и възстановки, които илюстрират фактите и ги правят още по-запомнящи се.

След края на филма със словашки субтитри, превод на изтъкнатия преводач Олга Стайкова, се проведе оживена дискусия с продуцента и сценариста на филма Камен Воденичаров.

Събитието е посветено на 140-годишнина от обявяването на София за столица на България, когато по предложение на професор Марин Дринов на заседание на Учредителното събрание на младото Княжество България градът е определен за столица. Събитието бе под патронажа на Н. Пр. г-жа Йорданка Чобанова – извънреден и пълномощен посланик на Р. България в Словакия, а г-жа Виктория Меламед, пълномощен министър в Посолството на Р. България, прочете приветствено слово от името на посланика.

Автор: БКИ

новému bulharskému hlavnému mestu a stávajú sa dôležitými pri rozpoznávaní jeho individuality, pretože predstavujú štylistickú syntézu medzi európskymi štýlmi a miestnou stredovekou tradíciou, čím vytvárajú konkrétne príklady neo- byzantského štýlu, bulharského neo- baroka, bulharskej secesie. Preto je tragická strata $\frac{1}{4}$ cenného stavebného fondu Sofii počas bombových útokov v druhej svetovej vojne.

Mladé hlavné mesto Bulharska si však vždy nájde silu, aby sa postavilo po každom historickom otrase. To ukazuje aj celovečerný dokumentárny film „105 minút Sofie“, ktorý bol po otvorení výstavy premietaný pred prepĺnenou sálou. Film sleduje všetky historické etapy, ktorými Sofia prešla, aby získala svoj moderný vzhľad. Film rozpráva o objavoch v archeológii, o úspechoch v oblasti architektúry a urbanizmu, vo vede a umení. Uvádzajú sa najvýraznejšie spoločensko-politické udalosti a fakty, úloha jednotlivcov a ľudí, ktorí obývali mesto 8 000 rokov. Obzvlášť pôsobivé sú digitálne animácie a rekonštrukcie, ktoré ilustrujú fakty a robia ich ešte viac nezabudnuteľnými.

Po skončení filmu so slovenskými titulkami, ktoré preložila prominentná prekladateľka Oľga Stayková, sa uskutočnila živá diskusia s producentom a scenáristom filmu Kamenom Vodeničarovom.

Podujatie je venované 140 rokom od vyhlásenia Sofie ako hlavného mesta Bulharska, kedy na stretnutí ustanovujúceho zhromaždenia mladého bulharského kniežatstva bol schválený návrh profesora Marina Drinova. Podujatie je pod záštitou JE Čobanovej-mimoriadnej a splnomocnenej veľvyslankyne Bulharskej republiky na Slovensku, a pani Viktória Melamed, splnomocnená ministerka veľvyslanectva Bulharskej republiky, mala v mene veľvyslankyne prejav.

Autor: БКИ

МАРТЕНСКА РАБОТИЛНИЦА“ ЗА ДЕЦА И РОДИТЕЛИ СЕ ПРОВЕДЕ В БСУ „ХРИСТО БОТЕВ“

На 25 февруари се проведе „Мартенска работилница“, в която взеха участие учениците от началния етап и техните учители – г-жа Милена Борисова, г-жа Любомира Димова, г-жа Снежана Иванова и г-жа Татяна Тенева. Присъства и г-жа Антония Янкова, която освен учител е и майка на ученик от 3. клас. В учителската стая настана истинско оживление, защото се включиха и родителите на децата от 1. до 4. клас.

Учениците от 3. клас представиха презентация за легендата за мартеничката, подготвена с помощта на учителя по математика и информационни технологии г-н Христо Христов. След като запознаха родителите си с обичая, децата от различните класове се разделиха на четири екипа и започнаха

USKUTOČNIL SA MARCOVÝ WORKSHOP PRE DETI A RODIČOV NA BSOU „CHRISTO BOTEV“

Dňa 25. marca sa uskutočnila „Marcová tvorivá dielňa“, na ktorej sa zúčastnili študenti základnej školy a ich učitelia- pani Milena Borisová, pani Lyubomira Dimová, pani Snežana Ivanova a pani Tatyana Teneva. Prítomná bola aj pani Antonia Yanková, ktorá je okrem učiteľky aj matkou študenta 3. ročníka. V učebni bolo naozaj akčné prostredie, zúčastnili sa aj rodičia detí 1. až 4. ročníka základnej školy.

Študenti 3. ročníka uviedli prezentáciu o legende o martenici, ktorú pripravili s pomocou učiteľa matematiky a informačných technológií Christa Christova. Po zoznámení rodičov so zvykmi, sa deti z rôznych tried rozdelili do štyroch tímov a začali vyrábať martenice. O techniku výroby sa veľmi zaujímali aj

да изработват мартенички. Голям интерес към техниката имаха и родителите, които им помагаша. За изработването на мартеничките бяха използвани естествени материали – дървени мъниста, вълнени конци и др. Учителите показаха на учениците и родителите лесна и достъпна за тях техника с корда. Децата се справиха бързо, подпомогнати от родителите си, които усукваха умело конците.

Накрая всички си тръгнаха с красиви мартенички, които бяха направили и за своите близки.

Червено-белите символи идват от времето на хан Аспарух. Едно от преданията е, че той получил дар от сестра си под формата на китка, привързана към крака на лястовица с бял конец. Червената багра била от кръвта на птицата, чийто крак бил наранен от конца. Птичката пристигнала при хан Аспарух точно на 1 март, откъдето води началото си и традицията на този ден всички българи да си даряват червено-бели мартеници за здраве, щастие и сполука.

Автор: БСУ

rodičia, ktorí aktívne pomáhali.

Na výrobu marteníc sa používali prírodné materiály- drevené koráliky, vlnené nite atď. Učelia ukázali študentom a rodičom ľahkú a prístupnú techniku s použitím šnúr. Deti to dokázali rýchlo spraviť s pomocou svojich rodičov, ktorí dokázali vlákno zručne prekrútiť. Nakoniec všetci odišli s krásnymi martenicami, ktoré urobili pre svojich blízkych.

Červeno - biele symboly pochádzajú z čias chána Asparucha. Jedna z legiend je, že Asparuch dostal od svojej sestry dar v podobe kyticky pripútanej k nôžke lastovičky pomocou bielej nite. Červená farba bola z krvi vtáka, ktorého labka bola zranená niťou. Vták priletel ku chánovi 1. marca a preto je to deň, v ktorom si ľudia dávajú martenicu, symbolizujúcu zdravie, dlhý život a šťastie.

Autor: БСУ

УЧЕНИЦИ НА БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ БЛЕСНАХА С ТАЛАНТ И УМЕНИЯ

Децата от БСУ „Христо Ботев“ се подготвяха упорито, за да покажат своята артистичност и да зарадват родителите си. В училището бяха организирани няколко предколедни тържества. Красивите спектакли се осъществиха с неуморната работа на учителите и подкрепата на директора на училището.

На 28 ноември 2019 г. учениците от 5. и 6. клас в БСУ „Христо Ботев“ представиха пред своите родители и учители празничен спектакъл за Деня на християнското семейство под надслов „Добрината струва трошица – когато я даваш, цяла вселена получаваш“. Учителката по български език и литература г-жа Павлинка Ценова беше подготвила специална програма с мултимедийна презентация, в която всяко семейство беше представено с подбран снимков материал и прочувствени видеопослания към родителите.

С вълнение и нескрита любов всяко дете отправи своята благодарност и признателност към майка си и баща си. Всички ученици произнесоха затрогващи, пленително искрени и чисти послания, които просълзиха техните родители.

Инициативата беше подготвяна дълго и старателно от учениците и г-жа Павлинка Ценова. Учеха стихове, песни, танци, театрални

ŠTUDENTI BULHARSKEJ ŠKOLY ZAŽIARILI TALENTOM A ZRUČNOSTAMI

Deti z BSOU „Christo Botev“ sa tvrdo pripravovali, aby ukázali svoje umenie a potešili svojich rodičov. V škole sa zorganizovalo niekoľko vianočných osláv. Krásne predstavenia sa uskutočnili vďaka neúnavnej práci učiteľov a podpory riaditeľa školy.

Dňa 28. novembra 2019 študenti 5. a 6. ročníka na BSOU „Christo Botev“, Bratislava, predstavili svojim rodičom a učiteľom prázdninové predstavenie venované Dňu kresťanskej rodiny, s názvom „Láskavosť stojí trošku- keď zaplatíš, celý vesmír získaš“. Pani Pavlinka Cenová, učiteľka bulharského jazyka a literatúry, pripravila špeciálny program s multimedialnou prezentáciou, v ktorom bola každá rodina prezentovaná vybranými fotografiami a srdečnou videosprávou určenou rodičom. Každé dieťa s nadšením a úprimnou láskou vyjadrilo uznanie a vďaka svojej matke a otcovi. Všetci študenti predniesli citlivé, úprimné a čisté posolstvá, ktoré dojali rodičov.

Iniciatívu dlho a dôkladne pripravovali študenti pani Pavlinki Cenovej. Študovali básne, piesne, tance, divadelné hry. Tešili sa na ten deň, keď rodičom ukážu svoju tvrdú prácu a prejavia veľkú lásku a uznanie. V sviatočnom dni nadšení študenti predstavili verše a piesne, ktoré nacvičili v bulharčine a v slovenčine. Výzdoba v sále stvárňovala špeciálne vyzdobený a

етюди. С нетърпение очакваха деня, в който да покажат пред родителите си своя упорит труд и да изразят огромната си любов и признателност. В празничния ден, развълнувани и възторжени, учениците представиха на български и словашки език научените стихове и песни. Декорите в залата импровизираха специално украсен и уютен бащин дом. Облечени в традиционни български народни носии, децата възпроизведоха театрален етюд на семейна вечеря с типични ястия на трапезата. Учениците собственоръчно бяха изработили специални картички за своите родители, като израз на огромната им обич и уважение.

Миниспектакълът на учениците от 5. и 6. клас предизвика вълна от приятни емоции и позитивно настроение сред родителите, учителите и гостите. Тази вечер всички се потопиха в една невероятна атмосфера, усетиха домашния уют, разбраха какво означава топлина и колко важни са думите, с които изразяваме благодарност.

Силно развълнувана, госпожа Даниела Дойнова – директор на училището, отправи искрената си благодарност за старанието и реализирането на красивия спектакъл. Пред присъстващите тя призна, че това е най-трогателното тържество, на което е присъствала. Най-силно я е разчувствала песента „Хубава си, моя горо“, изпълнена от Ема от 6. клас.

На 8 декември учениците от 2. клас и тяхната учителка Милена Борисова представиха друг красив детски спектакъл – българска вечер „Коледа е“. Второкласниците бяха подготвили богата програма, посветена на християнските ценности и традиции за Коледа.

Учениците показаха колко таланти и артистични са с красивия спектакъл, който представиха. Те приветстваха родителите и гостите и прочетоха коледна приказка за раждането на Исус Христос. Коледарите нарекоха вкусния български хляб и споделиха късметите, които им се паднаха от питката.

Директорът на училището госпожа Даниела Дойнова поздрави децата за прекрасния празник, който поднесоха, и им връчи български детски енциклопедии. Всички заедно извикаха „Честито Рождество Христово“ и пожелаха:

„Коледа е! Бъдете всички здрави и бодрни! Трудете се, учете се, за да берете по-късно плодoвете на радостта!

Коледа е! Огледайте се, поздравете своите близки, пожелайте им нещо от сърце, покажете, че ги обичате!

Коледа е! Най-светлият семеен празник! Поздравете се и се целунете! Обичайте се и помагайте на нуждаещите се, защото този ден и тази вечер са свети!

Честита Коледа! Честито Рождество Христово!“ Малките ученици си спечелиха бурни аплодисменти и гордостта на родителите и гостите.

útulný otcovský dom. Deti oblečené do tradičných bulharských krojov predniesli divadelnú etudu rodinnej večere s typickými jedlami pri stole. Študenti pripravili aj ručne vyrobené pohľadnice pre rodičov, ako prejav ich veľkej lásky a úcty.

Prejav študentov 5. a 6. ročníka vyvolal vlnu príjemných emócií a pozitívnej nálady medzi rodičmi, učiteľmi a hosťami. Tento večer boli všetci ponorení do neuveriteľnej atmosféry, cítili pohodlie domova, pochopili, čo je to jeho teplo a aké sú dôležité slová, ktorými vyjadrujeme vďaku.

Nadšená riaditeľka školy, pani Daniela Dojnová vyjadrila úprimnú vďaku za tvrdú prácu a realizáciu krásneho predstavenia. Pred účastníkmi priznala, že ide o najdynamickejšiu oslavu, ktorej sa zúčastnila. Pieseň „Hubava si moya goro“, ktorú zaspievala Ema z 6. ročníka, ju dojala najviac.

Dňa 8. decembra predstavili študenti 2. ročníka a ich učiteľka Milena Borisová ďalšie krásne detské predstavenie „Štedrý deň je“. Druháci pripravili bohatý program venovaný kresťanským hodnotám a tradíciám Vianoc.

Študenti krásnym predstavením ukázali, akí sú talentovaní. Privítali rodičov a hostí a prečítali vianočný príbeh o narodení Ježiša Krista. Koledari žehnali

Прекрасно тържество направиха и децата от 1. клас с класен ръководител г-жа Любомира Димова. Специални гости на миниспектакъла бяха посланикът на Република България в Словакия – Нейно Превъзходителство г-жа Йорданка Чобанова, председателят на Българския културен съюз г-жа Деница Секуличка, заместник-председателят на Гражданско сдружение „Приятел на БСУ „Христо Ботев“ в гр. Братислава“ г-жа Ангелина Махова, директорът на училището г-жа Даниела Дойнова, учители и родители. Присъстващите изпълниха стаята на първокласниците, за да видят техния първи училищен празник – „Празник на цифрите“.

Денят 17 декември беше очакван с голямо нетърпение от най-малките ученици в училището. Първокласниците доказаха на присъстващите, че боравят с математически задачи. Те демонстрираха своите умения – разпознаване на числата до 10, пресмятане на числови изрази, разпознаване на геометрични фигури, решаване на текстови и логически задачи, съобразени с възрастта им.

Децата и тяхната учителка г-жа Любомира Димова бяха подготвили още песни, стихове за числата, драматизация на приказката „Бабината сметка“, освен това решиха и много задачи.

lahodný chlieb s „kasmeti“ (priania) a zdieľali medzi sebou kto aké posolstvo získal z pečiva.

Riaditeľka školy pani Daniela Dojnová pochválila deti za nádherný program a podarovala im bulharské detské encyklopédie. Všetci si zaželi „Veselé Vianoce“ a priali si:

“Sú Vianoce! Buďte zdraví a veselí! Pracujte tvrdo, učte sa, aby ste mohli zbierať plody radosti neskôr!

Sú Vianoce! Rozhliadnite sa, pozdravte svojich blízkych, prajte im niečo zo srdca, ukážte, že ich máte radi!

Sú Vianoce! Najkrajšie rodinné sviatky! Zagratulujte si a pobozkajte sa! Milujte a pomáhajte ľuďom v núdzi, pretože tento deň a teto večer sú sväté! Veselé Vianoce!”

Mladí študenti získali potlesk a hrdosť svojich rodičov a hostí.

Nádhernú oslavu urobili aj prváci s triednou učiteľkou Lyubomirou Dimovou. Špeciálnymi hosťami boli veľvyslankyňa Bulharskej republiky na Slovensku, Jej Exceľencia pani Yordanka Čobanova, predsedníčka

Bulharského kultúrneho zväzu Denica Sekulička, zástupca predsedu OZ priateľov BSOU „Christo Botev“ v Bratislave- pani Angelina Mahova, riaditeľka školy pani Daniela Dojnová, učители a rodičia. Hostia zaplnili

Вълнението сред гостите беше голямо, защото малките ученици, предимно словаци, доказаха на присъстващите, че вече говорят български език. Всички, изумени от езиковите им познания, които са придобили за по-малко от 4 месеца, похвалиха добрата работа на г-жа Любомира Димова.

Празникът приключи с поздравленията на Н. Пр. г-жа Йорданка Чобанова, която връчи на първокласниците грамоти за добри математици, а директорът на училището г-жа Даниела Дойнова им подари първите книжки на български език за математиката.

Най-малките ученици си заслужиха и лакомствата, които им раздадоха от Гражданското сдружение „Приатели на БСУ „Христо Ботев“ в гр. Братислава“, родителите и класния им ръководител.

За математическия напредък и уменията, които показваха, както и за отличната работа, която са свършили, децата и тяхната учителка получиха похвала и на фейсбук страницата на Посолството на Република България в Словакия.

Г-жа Димова е горда със своите възпитаници и със себе си. Първата задача, която си е поставила тази учебна година, е да може да говори на словашки език, за да общува по-лесно с родителите. Мисията почти е изпълнена, тъй като на тържеството тя успя да ги поздрави всички не само на български, а и на словашки език.

Няма по-голяма награда за тези учителки от добре свършената работа. Това си проличава в такива моменти, когато срещу тях стои родител, а в очите му има една сълза, която той е проронил, виждайки своето дете на сцената.

Всички учители в Българското училище „Христо Ботев“ работят с обич, радост и ентузиазъм с децата и това си личи по техния талант и по уменията, които притежават. Радостно е, че работим като един екип, помагаме си, което означава, че училището ще продължи да се развива. Имаме условия да го правим, стараем се и градим заедно успеха на нашите ученици.

Автор: БСУ

ШЕСТОКЛАСНИЦИТЕ ПРЕДСТАВИХА ПРОЕКТ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО В УЧИЛИЩЕ

Шестокласниците нарисоваха 3,5-метрова рисунка, на която бяха изобразени всички ученици и учители в БСУ „Христо Ботев“. В дългото платно е включен и красивият парк на учебното заведение. Малките художници са видели сова, кучета, птички, прасета и са ги пресъздали в своята творба.

priestor triedy prvákov, aby sa stali svedkami ich prvej školskej oslavy- „Sviatok čísel“.

Deň 17. december bol najviac očakávaný najmladšími študentmi školy. Prváci ukázali hosťom, že zvládajú matematické úlohy. Preukázali svoje zručnosti- rozpoznávanie čísel od 1 do 10, výpočet matematických vzorcov, rozpoznávanie geometrických tvarov, riešenie textových a logických úloh podľa veku. Deti a ich učiteľka - pani Lyubomira Dimova, pripravili navyše aj piesne, básne o číslach, dramatizáciu rozprávky „Babičkin účet“, okrem toho stihli vyriešiť aj veľa úloh.

Vzrušenie medzi hosťami bolo obrovské, pretože malí študenti, väčšinou Slováci, dokázali divákovi, že už vedia rozprávať po bulharsky. Všetci, ohromení jazykovými znalosťami detí, získanými za menej ako 4 mesiace, ocenili dobrú prácu pani Lyubomiry Dimovej. Sviatok sa skončil pográtulovaním JE. pani Yordanky Čobanovej, ktorá odovzdala prvákovi osvedčenia dobrých matematikov, a riaditeľka školy pani Daniela Dojnová knižky o matematike v bulharčine.

Najmenší študenti si taktiež zaslúžili pochúťky, zabezpečené Občianskym združením Priatelia BSOU „Christo Botev“ v Bratislave, rodičmi a triednou učiteľkou.

Deti a ich učelia boli ocenení aj na facebookovej stránke Veľvyslanectva Bulharskej republiky na Slovensku za matematický pokrok a zručnosti, ktoré preukázali, ako aj za vynikajúcu prácu, ktorú vykonali. Pani Dimová je hrdá na svojich študentov a na seba. Prvou úlohou, ktorú si stanovila pre tento školský rok, bola naučiť sa rozprávať po slovensky, aby mohla ľahšie komunikovať s rodičmi. Misia je takmer splnená, pretože na oslavu ich mohla všetkých pozdraviť nielen v bulharčine, ale aj v slovenčine.

Neexistuje väčšia odmena pre učiteľov, ako dobre vykonaná práca. Toto je evidentné v takých chvíľach, keď rodič stojí oproti nim a v očiach sú slzy hrdosti na svoje deti.

Všetci učelia bulharskej školy Christo Botev pracujú s deťmi s láskou, radosťou a nadšením, čo je zrejmé z ich talentu a schopností. Je radosťou pracovať ako tím, pomáhať si navzájom, čím prispievajú na rozvoj školy. Sú tu podmienky na to, aby sme tvrdo pracovali a spoločne budovali úspech našich študentov.

Autor: BSŠ

ŠTUDENTI 6. ROČNÍKA PREDSTAVILI PROJEKT VENOVANÝ PREVENCIÍ NÁSILIA V ŠKOLE

Študenti 6. ročníka nakreslili 3,5-metrovú kresbu, zobrazujúcu všetkých študentov a učiteľov BSOU „Christo Botev“. K dlhému plátnu patrí aj krásny park školy. Malí umelci pozorovali sovy,

Учениците от 6. клас са работили върху проекта повече от два месеца. Рисунките са направени в духа на модерната анимация.

Творбата на малките ученици привлече вниманието на цялото училище. Всички с голямо любопитство търсеха себе си, за да видят как са

видени през чужди очи.

Проектът беше представен от директора на училището г-жа Даниела Дойнова, която поздрави учениците за добрата идея. Г-н Атанас Велков, учител по изобразително изкуство, подкрепи проекта на шестокласниците, като изцяло им съдейства за неговото осъществяване.

Платното за превенция на насилието в училище беше изложено в коридора на третия етаж.

Автор: БСУ

УЧЕНИЦИ ОТ БСУ СПЕЧЕЛИХА ПЪРВО МЯСТО В ТУРНИР ПО МИНИХАНДБАЛ

Спортният клуб на полицията в Братислава и Словашкият съюз по хандбал организираха лига по минихандбал. Състезанието се осъществи в рамките на проекта

psy, vtáky, prasiatka a zapojili ich do svojej práce.

Študenti 6. ročníka pracovali na projekte viac ako dva mesiace. Kresby sú vyrobené v duchu modernej animácie.

Práca mladých študentov pritiahla celú školu. Na kresbe každý s veľkou zvedavosťou hľadal seba, aby

zistili ako vyzerá z pohľadu iných.

Projekt prezentovala riaditeľka školy, pani Daniela Dojnová, ktorá študentom zablahoželala k dobrému nápadu. Pán Atanas Velkov, učiteľ výtvarných umení, podporil projekt a spolupracoval pri jeho realizácii. Plátno k prevencii školského násillia bolo vyvesené na chodbe na treťom poschodí.

Autor: BSŠ

ŠTUDENTI BSOU ZÍSKALI PRVÉ Miesto V TURNAJI MINI- HÁDZANEJ

Bratislavský policajný športový klub a Slovenská hádzanárska únia usporiadali ligu mini- hádzanej. Súťaž sa uskutočnila v rámci projektu „Šport pre duševné zdravie detí“.

Študenti 1. a 2. ročníka BSOU „Christo Botev“

„Спорт за душевното здраве на децата“.

Учениците от 1. и 2. клас в Българското средно училище „Христо Ботев“ се класираха на първо място в категорията за тези класове в турнира. В отбора участваха: Сашко Иванов, Едко Лободаш, Терезка Краковска, Доротка Мартинцова и Максо Щепанов. Учениците се подготвиха за състезанието при своя треньор по хандбал извън училището. Купата от първото място в турнира по минихандбал беше връчена на директора на училището г-жа Даниела Дойнова. Тя с радост и гордост посрещна малките шампиони и изложи трофея във витрината с постиженията на учениците.

Автор: БСУ

зískali prvé miesto v svojej skupine. Členovia tímu sú: Saško Ivanov, Edko Lobodaš, Terezka Krakovska, Dorotka Martincova a Maxo Štepanov. Študenti sa pripravovali na zápas s trénerom hádzanej mimo školy.

Pohár z prvého miesta turnaja mini- hádzanej bol odovzdaný riaditeľke školy pani Daniele Doinovej. Riaditeľka privítala mladých šampiónov s radosťou a hrdosťou a vystavila trofej vo vitríne pohárov a vyznamenaní študentov školy.

Autor: BSŠ

ЧЕСТИТО НА ИВАНКА!

За времето се говори, че е физична величина и измерението му понякога определя и записва нашите съдби. Времето, което никога не се спира и не може да се върне назад... Все пак може, но само в нашите спомени и изминалите години.

Посреща ме една тиха, интелигентно смирена и усмихната младолика жена – Иванка Горидкова. Покани ме да вляза през невзрачната врата на известния братиславски ретро ресторант, пред който с мрачен поглед стои високата фигура на позабравения вече български държавник Георги Димитров.

Дълга маса, наоколо млади и весели син, дъщеря, внучки, внук, техните съпрузи и съпруги, приятели и най-малката двумесечна правнучка Ема, заспала в количката. Наскоро Иванка чества своя невероятен 80-годишен юбилей. Никои не би й дал тези години. Но тя празнува и още една кръгла годишнина – преди 60 години Минчо я довежда

GRATULUJEME IVANKE

Čas sa považuje za fyzickú veličinu a jej rozmer niekedy definuje a zaznamenáva naše osudy. Čas, ktorý sa nikdy nezastaví a nemôže sa vrátiť.

Ale môže sa to stať v našich spomienkach na uplynulé roky.

Uvítala ma tichá, inteligentná, pokorná a usmiata mladistvá žena - Ivanka Goridková. Pozvala ma, cez neatraktívne dvere, do slávnej bratislavskej retro- reštaurácie, pred ktorou stála vysoká figúra zabudnutého „bulharského štátnika“ s pochmúrnym pohľadom.

Dlhý stôl, všade okolo mladí veselí ľudia, syn, dcéra, vnúčatá, manžel, priatelia a v kočiку spiaca najmladšia dvojmesačná vnučka- Ema. Ivanka v týchto dňoch oslavuje svoje neuveriteľné 80. narodeniny, čo by nikto nepovedal. Je tu ale ešte jedno výročie, pred 60 rokmi ju Minčo priviedol do Bratislavy ako svoju manželku. A tak začal dlhý rodinný život. Minčo pracoval vo viacerých spoločnostiach ako strojní inžinier až do dôchodku, najdlhšie ale pracoval v stavebnom odvetví. Ivanka celú svoju prax prešla ako účtovníčka vo vodárenskej a kanalizačnej spoločnosti, a preto sme mali v Bratislave „čistú vodu“ ... Ale povedzme niečo aj o deťoch- Táňa

в Братислава като своя съпруга. И така започва дългият семеен живот. До своето пенсиониране Минчо работи като машинен инженер в няколко фирми, най-дълго в „Ставоиндустрия“. През целия си трудов стаж Ванчето е счетоводителка във ВиК – затова сме имали в Братислава „чиста вода“...

Но да поговорим и за децата. Първа се ражда Таня – учи, специализира, а дъщеря ѝ Михаела завършва медицина и работи като лекар педиатър в Германия. Синът им Юрко е електротехник и от дълго време има своята фирма GORAX. Раждат му се близнаците Луция и Симона, а след доста години съпругата му Зузана го дарява и със син, кръстен на таткото.

Много важно е да отбележим, че един от най-активните и отдадени членове на нашата организация през всичките тези дълги години е била и Ванчето.

И нека да не забравяме, че както половината българи в Братислава са имали и обработвали свои градини, така и на Минчо му е „завещана“ градинка и връщайки се от работа, с Ванчето хващали мотиките. Но годините си вървят, Минчо сега си почива, защото мотиката вече е тежка, а Ванчето се радва само на разцъфналата си градинка. Тия дни ми се похвали колко чудно е нацъфтял синчецът.

Бъди жива и здрава, Ванче! Имаш прекрасни деца, внуци, правнучка, видях едно задружно, обичащо се семейство. Живей щастливо с него и нека още дълги години да ти цъфти синчецът!

От името на всички твои сънародници, членове на Българския съюз, на който и до днес остана вярна, те поздравяваме и ти желаем дълъг живот и щастие!

Автор: **Емилия Хрушикова**

sa narodila ako prvá, študovala, získala špecializáciu a ďalšia dcéra Michaela absolvovala medicínu a už mnoho rokov pracuje ako detská lekárka v Nemecku. Synovi Jurkovi sa narodili dvojčatá- Lucia a Simona, a po mnohých rokoch ho jeho manželka Zuzana obdarovala aj synom, pomenovaným po otcovi. A ocko Jurko je elektrikár a už mnoho rokov má vlastnú spoločnosť GORAX.

Je veľmi dôležitú poznamenať, že Ivanka je už mnoho rokov jedným z najaktívnejších a najodданnejších členov našej organizácie.

A nezabúdajme, že polovica Bulharov v Bratislave vlastní svoje záhrady, v ktorých pestovala zeleninu, takže aj Minčo sa po návrate z práce spolu s Ivankou chytal motyky. Ale roky plynú, Minčo odpočívá, pretože motyka je už ťažká a Ivanka si užíva svoju rozkvitnutú záhradu a pochválila sa, ako krásne rozkvitla scila!

Buď zdravá a šťastná Vanče!

Máš úžasné deti, vnúčatá, pravnučku a ja som videla jednu šťastnú, milujúcu rodinu. Buďte spolu a nech tvoja scila ešte veľa rokov kvitne!

Všetci my, krajaní a členovia Bulharského kultúrneho zväzu, ktorému si verná celý život, ti blahoželáme a želáme veľa šťastia a dlhý život!

Autor: **Emília Hrušiková**

Vydavateľ: **Bulharský kultúrny zväz**
Adresa: **Pražská 23, 811 04 Bratislava**
Tel: **0948502558**
IČO: **42 133 050**
Facebook: **Bulhari a ich kamaráti na Slovensku**
Evidenčné číslo: **EV 4818/13**
Periodicita vydávania: **štvrtročník**

Dátum vydania: **7 / 2020**
Ročník vydávania: **47**
ISSN: **2585-805X**
Redaktor: **Denitza Sekoulitchka**
Korektor BG: **Miglena Mihaylova-Palanska**
Prekladateľ: **Lora Yordanova**
Korektor SK: **Ludovít Halmo**

Никола е пастир по призвание. Той обича стадото си, познава всяко животно и иска само най-доброто за него. Днес той е пенсиониран и може да разказва истории за живота си като овчар с часове. Каракачанските овце вече са много редки. Със затихването на традиционния живот на каракачаните породата става непопулярна заради по-ниската ѝ продуктивност и почти изчезва. Днес има само няколко стада с чистокръвни каракачански овце, които са обект на защита като част от биоразнообразието, свързано с човека и храната.

Снимката е била корица на годишния алманах на организацията Slow Food и е публикувана в сп. National Geographic България.

Nikolovo povolanie je byť pastierom. Miluje svoje stádo, pozná každé zviera a chce pre nich len to najlepšie. Dnes je na dôchodku a môže rozprávať príbehy o svojom živote celé hodiny. Karakačanské ovce už nájdete len veľmi zriedkavo. Po zániku tradičného života Karakačanov sa plemeno stalo nepopulárne a takmer zmizlo kvôli svojej nižšej produktivite. V súčasnosti existuje len niekoľko stád čistokrvných Karakačanských oviec, ktoré sú chránené ako súčasť biodiverzity spojenej s ľuďmi a potravinami.

Fotografia bola na titulnej stránke ročného almanachu organizácie Slow Food a je zverejnená aj v časopise National Geographic Bulgaria.